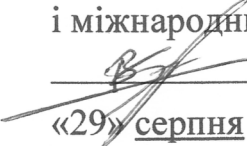

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету суспільних наук
і міжнародних відносин

 Віталій КРИВОШЕЇН

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.10 Сучасні міжнародні відносини

шифр із ОПП і повна назва навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

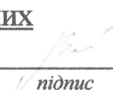
освітня програма Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

рік набору 2024/2025 форма навчання денна термін навчання 3 роки 10 місяців

вид дисципліни обов'язкова

Розробник (-и) Висоцький Олександр Юрійович, професор кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор

вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання

підпис

Погоджено гарант ОП

(підпис)

Іван Головко

(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Дніпро
2025

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залик	залик	курсова робота	форма	кількість		всього	аудиторні					самостійна робота
											всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2025/26	2	3	3						7,0	210	32	16		16		58
		4	4				кпр				48	16		32		72

1. Мета дисципліни

Надати студентам необхідний обсяг знань в царині сучасних міжнародних відносин в регіонах світу як специфічного типу макросоціальних відносин та сформувати практичні навички застосування цього знання при розробці та здійсненні міжнародної політики і аналізу, моделювання і прогнозування розвитку сучасних міжнародних відносин та розбудови відносин в умовах глобального суспільства.

Вивчення дисципліни також забезпечує формування наступних компетентностей за ОПП:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності). Знання історії на рівні повної загальної середньої освіти.

Опанування наступних дисциплін: «Вступ до міжнародних відносин», «Історія міжнародних відносин», «Країнознавчі студії: моделі політичного розвитку», «Країнознавчі студії: моделі економічного розвитку», «Політологія міжнародних відносин».

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем
1	знати: методи критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання;	РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	1-7

2	уміти: реалізовувати поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички	РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	1-7
3	знати: методи критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання;	РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	1-7
4	уміти: володіти майстерністю та інноваційністю на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.	РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	1-7

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				
		лекцій	практичні	Семінарські	Лабораторні заняття	Самостійна робота
3 семестр						
<i>Розділ 1 Міжнародні відносини у євроатлантичному регіоні</i>						
1	Тема 1. Методологічні підходи до вивчення сучасних міжнародних відносин	4	4			15
2	Тема 2. Місце країн ЄС в сучасних міжнародних відносинах	4	4			10
3.	Тема 3. Сучасні міжнародні відносини в Америці	8	8			33
4 семестр						
<i>Розділ 2 Міжнародні відносини у інших регіонах світу</i>						
4.	Тема 4. Місце Росії в сучасних міжнародних відносинах	4	4		-	8
5.	Тема 5. Сучасні міжнародні відносини в Азії	4	12			40
6.	Тема 6. Сучасні міжнародні відносини на Близькому та Середньому Сході	4	8			12
7.	Тема 7. Місце країн Африки в сучасних міжнародних відносинах	4	8			12
	ВСЬОГО	32	48			130

Тематика практичних / семінарських / лабораторних занять

№ Теми	Тематика (назва) практичного / семінарського / лабораторного заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
3 семестр			
Тема 1	Тема 1. Методологічні підходи до вивчення сучасних міжнародних відносин (4 години) Основні риси сучасної світової системи Глобалізація та її вплив на міжнародні відносини Вплив демографічних процесів і технологічної революції на міжнародні відносини Демократичні та неототалітарні тенденції глобального розвитку	4	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 2	Тема 2. Місце країн ЄС в сучасних міжнародних відносинах (4 години) Процеси європейської інтеграції Налагодження співробітництва між НАТО,	4	№1-28, Додаткова №1-25

	ЄС і державами Східної Європи Європейський союз та система європейської безпеки Балкани та європейська безпека		
Тема 3	Тема 3. Сучасні міжнародні відносини в Америці (8 годин) Основні риси геополітичного становища США. Вашингтонська модель глобалізації. Основні зовнішньополітичні концепції США Латиноамериканські країни у сучасних міжнародних відносинах	8	№1-28, Додаткова №1-25
4 семестр			
Тема 4	Тема 4. Місце РФ в сучасних міжнародних відносинах (4 години) Основні принципи та підходи до формування зовнішньої політики РФ Еволюція зовнішньої політики РФ Зовнішньополітичні перспективи РФ Організації Договору про колективну безпеку	4	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 5	Тема 5. Сучасні міжнародні відносини в Азії (12 години) Багатополярна структура міжнародних відносин на рівні регіону Основні принципи та підходи до формування зовнішньої політики Китаю та держав Східної Азії Зовнішньополітичні перспективи Індії та південноазійських країн Країни Південно-Східної Азії в сучасних міжнародних відносинах	12	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 6	Тема 6. Сучасні міжнародні відносини на Близькому та Середньому Сході (8 години) Панісламська інтеграція. Організація Ісламської конференції Еволюція ізраїльсько-арабського виміру безпеки в регіоні Фактор Лівану та Сирії Проблема безпеки в районі Перської затоки	8	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 7	Тема 7. Місце країн Африки в сучасних міжнародних відносинах (8 години) «Афропесимізм» Ідеологія Африканського Ренесансу Африканський союз Зовнішньополітичні перспективи Африканського континенту	8	№1-28, Додаткова №1-25
Всього		48	-

Тематика самостійної роботи

Теми лекцій	Тема самостійної роботи	Години	Рекомендована література (№ з переліку)
Тема 1. Методологічні підходи до вивчення сучасних міжнародних відносин	Основні риси сучасної світової системи	4	№1-28, Додаткова №1-25
	Глобалізація та її вплив на міжнародні відносини	10	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 2. Місце країн ЄС в сучасних міжнародних відносинах	Вплив демографічних процесів і технологічної революції на міжнародні відносини	10	№1-28, Додаткова №1-25
	Демократичні та неототалітарні тенденції глобального розвитку	10	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 3. Сучасні міжнародні відносини в Америці	Процеси європейської інтеграції	10	№1-28, Додаткова №1-25
	Налагодження співробітництва між НАТО, ЄС і державами Східної Європи	10	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 4. Місце РФ в сучасних міжнародних відносинах	Європейський союз та система європейської безпеки	10	№1-28, Додаткова №1-25
	Балкани та європейська безпека	10	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 5. Сучасні міжнародні відносини в Азії	Основні риси геополітичного становища США.	10	№1-28, Додаткова №1-25
	Вашингтонська модель глобалізації.	10	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 6. Сучасні міжнародні відносини на Близькому та Середньому Сході	Основні зовнішньополітичні концепції США	10	№1-28, Додаткова №1-25
	Латиноамериканські країни у сучасних міжнародних відносинах	10	№1-28, Додаткова №1-25
Тема 7. Місце країн Африки в сучасних міжнародних відносинах	Основні принципи та підходи до формування зовнішньої політики РФ	10	№1-28, Додаткова №1-25
	Еволюція зовнішньої політики РФ	6	№1-28, Додаткова №1-25
ВСЬОГО		130	

5. Схема формування оцінки

5.1 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
Задовільно/Satisfactory		75-81
		64-74
		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточний контроль:

3 семестр

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Виступи на семінарських заняттях	впродовж семестру	40 (8 семінарів *5 балів)
Бліц-опитування	впродовж семестру	20
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання 60 б.		

4 семестр

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Виступи на семінарських заняттях	впродовж семестру	32 (16 семінарів *2 бали)
Бліц-опитування	впродовж семестру	18
Контрольно-модульна робота	39 тиждень (IV семестр)	10
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання 60 б.		

Підсумкове оцінювання:

3, 4 семестр

умови до складання екзамену: до екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які пройшли оцінювання за усіма формами поточного контролю, передбаченого робочою програмою

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Екзамен	19-21 тиждень (3 семестр)	40
Екзамен	40-42 тиждень (4 семестр)	40

5.3 Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань здобувачів*	
Форма 1. Виступи на семінарських заняттях	
Бали	Критерій
При оцінюванні участі студента/ки у семінарському занятті враховується: – відповідність змісту виступу здобувача питанням, що виносяться на семінарське заняття; – структура виступу (вступ, виклад основного матеріалу, висновки);	

– ґрунтовність відповіді на запитання аудиторії/викладача; – участь у дискусії та навички ведення дискусії; – уміння використовувати у відповіді/дискусії раніше здобуті знання у рамках освітньої програми; – посилання на першоджерела; – активність здобувача на занятті.	
0	відсутність здобувача на семінарському занятті; здобувач не приймає участі у семінарському занятті
2	підготовка доповіді та виступ на семінарському занятті
1	відповіді на поставлені запитання у контексті доповіді
2	участь у дискусії
Форма 2. Бліц-опитування	
Бали	Критерій
0	здобувач не надав відповіді на запитання; відповів не вірно
2	здобувач надав чітку, вірну відповідь
Форма 3. Контрольно-модульна робота	
Бали	Критерій
0	не володіє навчальним матеріалом; не розуміє змісту питання; не в змозі викласти матеріал логічно та послідовно.
1-3	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; не в змозі викласти зміст більшої частини теоретичного питання.
4-5	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; викладає основний зміст матеріалу без всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; допускаються окремі неточності та помилки.
6-8	достатньо повно володіє навчальним матеріалом; логічно, змістовно, обґрунтовано його викладає; при викладанні питань не вистачає достатньої аргументації; можливі окремі неточності та незначні помилки.
9-10	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань; логічно, змістовно викладає матеріал з достатньою аргументацією.

5. Екзамен

Екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з окремої дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід і передбачає обов'язкову присутність здобувача вищої освіти.

Складання семестрових екзаменів здійснюють згідно з робочим навчальним планом спеціальності (напряму підготовки) під час проведення екзаменаційних сесій згідно з розкладом, де визначають дату, час, аудиторію та екзаменатора.

Передбачає обов'язкову присутність здобувача вищої освіти.

Екзамен проводиться як форма семестрового контролю в 1 та 2 семестрах. Структура екзамену в обох семестрах ідентична.

Структурно складається з:

Вид завдань	Кількість завдань	Максимальна кількість балів
Теоретичні питання	2	2*10=20
Тестові завдання з одним правильним варіантом відповіді	10	10*2=20

Критерії оцінювання теоретичних питань на екзамені

Бали	Критерії
0	не володіє навчальним матеріалом; не розуміє змісту питання; не в змозі викласти матеріал логічно та послідовно.
2-4	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; не в змозі викласти зміст більшої частини теоретичного питання.
6	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; викладає основний зміст матеріалу без всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; допускаються окремі неточності та помилки.
8	достатньо повно володіє навчальним матеріалом; логічно, змістовно, обґрунтовано його викладає; при викладанні питань не вистачає достатньої аргументації; можливі окремі неточності та незначні помилки.
10	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань; логічно, змістовно викладає матеріал з достатньою аргументацією.
Мінімальна оцінка 0 балів; Максимальна оцінка 10 балів	

** (за кожною формою оцінювання, зазначеною у п. 5.2)*

Примітка:

Визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання особи – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньої програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової).

Процедури визнання результатів навчання здобувачів усіх форм здобуття освіти та рівнів вищої освіти, здобутих через неформальну та/або інформальну освіту регламентує Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих через неформальну та/або інформальну освіту, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання:

За характером викладення навчального матеріалу:

- словесні;
- наочні;
- практичні.

За організаційним характером навчання:

- методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

За логікою сприймання та засвоєння інформації:

- індуктивно-дедуктивні;
- дослідницькі;
- проблемні тощо.

Інтерактивні методи навчання («мозковий штурм»; кластери / таблиці; круглий стіл / дискусії; метод групової роботи / метод проєктів) та активні методи навчання (презентації; кейс-технології / кейс-метод; проблемні лекції; дидактичні ігри).

Інструменти та обладнання: Опанування навчальної дисципліни потребує використання мультимедійного обладнання(проектора, ноутбука)

Програмне забезпечення: ліцензія у складі пакету MicrosoftOffice 365 A1 Plusforfaculty

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Варення Н.М. Сучасні виклики міжнародному порядку: передумови появи та механізми протидії інформаційним і терористичним загрозам. Київ: Фенікс, 2022. 302 с.
2. Глобалізація: світова економіка та українські реалії: монографія. / Горбач Л.М., Плотніков О.В. Київ: Кондор, 2024. 224 с.
3. Глобальний інформаційний простір як чинник розвитку міжнародних відносин: колективна монографія / за заг. ред. І.В. Іщенка. Ніжин: Лисенко М. М., 2023. 320 с.
4. Дипломатія: навч. посібник / Корольчук Л.В., Баула О.В. та ін. Луцьк: ПП «Волинська друкарня», 2024, 340 с. <https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2024-08/посібник%20макет%20Дипломатія%20%281%29.pdf>
5. Дронов В. Ю. Міжнародні відносини та світова політика: навч.-метод. посіб. НУ «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2022. 131 с. <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d068b6f9-aef2-4d77-ad88-28079dcb345b/content>
6. Європейський Союз в міжнародних відносинах: навч. посіб. / Копійка В.В., Маковський М.О., Миронова М.А. К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. 560 с.
7. Коновалова М. Сучасні підходи та межі гуманітарної дипломатії. *Грані: науково-теоретичний альманах*. 2024. Т. 27, № 1. С. 91–95. DOI: <https://doi.org/10.15421/172412>
8. Міжнародні відносини та світова політика: нові тренди переосмислення минулого: Збірник наукових праць. Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 232 с.
9. Міжнародні організації у сфері безпеки НАТО ОБСЄ: навч. посіб. / Н.Л. Яковенко. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Київський університет, 2020. 367 с.
10. Новий порядок денний для Європи та Європейського Союзу: причини – напрями – пріоритетні цілі: монографія /наук. ред. Я. Турчин. Львів–Ольштин: Видавництво Львівської політехніки, 2023. 316 с. <https://lpnu.ua/sites/default/files/2021/pages/14947/vsenovepol.pdf>
11. Сапсай А. Багатосторонні переговори в сучасних відносинах КНР з державами Африки. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*. 2023. Том 57. № 1. С. 56-60. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2023/1-57/56-60>
12. Столярчук Я., Ільницький Д., Хоманець В. Наукова дипломатія у реалізації державами концепту «м'якої сили». *Міжнародна економічна політика*. 2023. № 2 (39). С. 27–61. DOI: [10.33111/iep.2023.39.02](https://doi.org/10.33111/iep.2023.39.02)
13. Технології сучасних міжнародних відносин: колективна монографія / за заг. ред. професора І.В.Іщенка. Дніпро: ТОВ «Акцент ПП», 2021. 292 с.
14. Хвіст В., Мариніч В. Еволюція сучасної моделі дипломатії. *Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*. 2023. № 6. С. 126-133. DOI: <https://doi.org/10.26693/ahpsxxi2023.06.126>
15. Шелемба М. М. Концептуальні аспекти розвитку багатосторонньої дипломатії: глобальний вимір. *Міжнародний науковий вісник*. 2023. Випуск 1-2 (27-28). С.79-85. DOI: [https://doi.org/10.24144/2218-5348.2023.1-2\(27-28\).79-85](https://doi.org/10.24144/2218-5348.2023.1-2(27-28).79-85)
16. Acharya A. Multiplex world order: The future of global governance. Cambridge: Polity Press, 2023. 224 p.

17. Antoniuk V. Integration of Ukrainian Higher Education into the European Higher Education Area to Develop Human Capital. *Journal of European Economy*. 2021. Vol. 20. No. 3. DOI: <https://doi.org/10.35774/jee2021.03.509>
18. Aryal S., Pulami M. From margins to mastery: international relations and the future of political science. *SN Social Sciences*, 2025. Vol. 5, article № 156. DOI: <https://doi.org/10.1007/s43545-025-01190-x>
19. Cox R. W. Production, power, and world order: Social forces in the making of history. New ed. with introduction by C. N. Murphy. New York: Columbia University Press, 2022. 416 p.
20. Dunne T. The Oxford handbook of international relations / T. Dunne, S. D. K. Kurki, S. R. Smith. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2023. 928 p.
21. Jervis R. Perception and misperception in international politics: New edition. Princeton: Princeton University Press, 2022. 464 p.
22. Kardumyan V. The Impact of Artificial Intelligence on International Relations: Are Current Paradigms Still Relevant? *YSU Journal of International Affairs*. 2025. Vol. 1 No. 1. DOI: <https://doi.org/10.46991/jia.2025.1.1.116>
23. Kopyika V., Filipenko A., Toporkov O. Interdisciplinarity in International Relations: Theory, Methodology, Evidence: Monograph. Cambridge Scholars Publishing, 2024. 247 p.
24. Vysotskyi O., Deviatko N., Vysotska O. Theory of technologies of geographical determinism in international relations. *Journal of Geology, Geography and Geoecology*. 2022. Vol. 31 (3). P. 554-565. (Web of Sciences)
25. Vysotskyi, O., Polishchuk, I., Korotkov, D., & Chevychalova, Zh. (2025). Ukrainian Economic Diplomacy during the Full-Scale Russian Aggression. *Evropsky Politicky a Pravni Diskurz*, 12, 1, 5-12. <https://doi.org/10.46340/eppd.2025.12.1.1>
26. Vysotskyi O., Pavlov D. Global solidarity as a strategic basis for confronting the aggressor: public diplomacy of the President of Ukraine in search of ways to unite the world in the context of a full-scale Russia-Ukraine war. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2024. № 1. С. 56-69. (кат. Б) <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2024-01-56-69>.
27. Vysotskyi O. The metamodern nature of Volodymyr Zelenskyy's public diplomacy during the full-scale Russia-Ukraine war. *Ideology and Politics*. 2024. Vol. 1 (25). P. 107-128. (Web of Sciences) <https://doi.org/10.36169/2227-6068.2024.01.00005>.
28. Vysotskyi O. Ukrainian anti-americanism during full-scale russian aggression through the lens of the President of Ukraine's public diplomacy: a deconstructive attempt. *Ideology and Politics*. 2024. Vol. 1 (26). P. 112-120. (Web of Sciences) <https://doi.org/10.36169/2227-6068.2024.02.00006>

Додаткова:

1. Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин. *Матеріали Всеукр. науково-практ. конф.* 17-18 листопада 2023 р., м. Дніпро / ред.кол.: І.В. Іщенко, І.К. Головки, П.Г. Петров. Дніпро: ПрінТДім, 2023, 290 с. <https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/23.pdf>
2. Демчишак Р., Завада Я. Зовнішня політика країн Центрально-Східної та Південно-Східної Європи. Київ: Львівська Політехніка, 2021. 192 с.
3. Заставний А., Іващук О. Сучасні тренди економічної дипломатії України на Близькому Сході. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2024. № 1. С. 415–421. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-65>
4. Збройне насилля: сучасні процеси світової глобалізації та їхній вплив на Україну: Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф., Лубни, 30 травня 2024 року. Лубни: ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2024. 136 с.
5. Когут Ю. Енергетичні війни як загроза національній безпеці держав Євросоюзу. Київ: Сідкон, 2022. 356 с.
6. Колосовська І. І. Концептуалізація феномену ідентичності як складової національної безпеки: публічно-управлінський вимір. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право,*

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-15-02-02>

7. Марчук В. Європейська інтеграція України: політичний і безпековий виміри. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2024. № 17. С. 106-114. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-17-14>

8. Міжнародні відносини та зовнішня політика Китаю в історичній ретроспективі: навч. посібник / Булик М., Гаврилова Н. Київ: Ліра-К, 2021. 234 с.

9. Павлюх О.А., Санжарова Г.Ф., Санжаров В.А. Виклики сучасної кібербезпеки: інституційні і правові відповіді Німеччини. *Ірпінський юридичний часопис. Серія: право*. 2023. Вип. 3 (12). С. 219–227. DOI [https://doi.org/10.33244/2617-4154-3\(12\)-2023-219-227](https://doi.org/10.33244/2617-4154-3(12)-2023-219-227)

10. Полтораков О. Ю., Брайчевський Ю. С., Запотоцька В. А. Геополітичні регіони Європи як інтелектуальний конструкт: виклики позиціонування України. *Український географічний журнал*. 2024, № 4, с. 64-74. DOI <https://doi.org/10.15407/ugz2024.04.064>

11. Роль Японії у сучасному світі: збірник наукових праць. За заг. ред. канд. іст. наук., доц. В. О. Шведа. К.: ДУ Інститут всесвітньої історії НАН України, 2022. 240 с. <https://ivinas.gov.ua/images/978-966-02-9897-2.pdf>

12. Сокурєнко В.А., Хрякова Н.О. Міграційна політика ЄС: сучасні парадигми. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, Серія Право. 2021. Вип.63, с.239-244. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.63.42>

13. Стасєвська О. А., Маланчук І. І. Культурна дипломатія: симбіоз культурного та правового потенціалу. *Право та інновації*, 2021. № 1 (33). С. 89–95. DOI: [10.37772/2518-1718-2021-1\(33\)-13](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-1(33)-13)

14. Худолій А. О. Інформаційна війна 2014-2022 рр.: монографія. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2022. 208 с.

15. Шергін С. О. Східноазійська інтеграція та регіональна безпека. *Проблеми всесвітньої історії*. 2024. № 2(26). С. 123-136. DOI: <http://doi.org/10.46869/2707-6776-2024-26-7>

16. Badie B. Post-bipolar Challenges to Multilateralism. In book: *Does the UN Model Still Work? Challenges and Prospects for the Future of Multilateralism* 2022. P.11-25. DOI: https://doi.org/10.1163/9789004516489_003

17. Diez T. The contested nature of international order: Liberalism, realism, and postcolonial critiques / T. Diez, S. Stetter. London: Routledge, 2023. 248 p.

18. Drezner D. W. The return of great-power rivalry: Democracy versus autocracy from the ancient world to the U.S. and China. Updated paperback ed. Oxford: Oxford University Press, 2022. 336 p.

19. Goddard S. E. The dynamics of interstate rivalry and cooperation / S. E. Goddard, J. W. Taliaferro. Princeton: Princeton University Press, 2022. 296 p.

20. Kilian P., Aminuddin M. The role and significance of the Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC) in modern Asia Pacific Region. *International Organizations: Serbia and Contemporary World*. 2022. Vol. 2. P. 115-130. DOI: https://doi.org/10.18485/iipe_ioscw.2022.2.ch7

21. Ku M. Summit Diplomacy and Public Perception of Security. PhD Thesis. The Ohio State University, 2023. URL: https://etd.ohiolink.edu/acprod/odb_etd/ws/send_file/send?accession=osu1692529986998854&disposition=inline

22. Lebow R. N. International Relations Theory and the Ukrainian War. *Analyse & Kritik*. 2022. Vol. 44. Issue 1. DOI: <https://doi.org/10.1515/auk-2022-2021>

23. Mabera F. Enhancing the multilateral utility of regions in a pluralist global order. *Southern Voice*. 2022. № 8. URL: <https://southernvoice.org/wp-content/uploads/2022/01/Multilateral-Regions-Global-Order-Mabera-2022.pdf>

24. Naumkina S., Kokoriev O., Dmytrashko S. Public Diplomacy as a Tool for Settlement of International Social and Economic Disputes. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2023. Vol. 9, No. 5. P. 176–185. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-5-176-185>

25. Rickard S. J. International negotiations over the global commons. *The Review of International Organizations*. 2024. DOI: [10.1007/s11558-024-09566-z](https://doi.org/10.1007/s11558-024-09566-z)

8. Інформаційні ресурси:

1. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України – <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України – <https://mon.gov.ua/ua>
3. Державна служба статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Веб-сайт Міністерства закордонних справ України – <https://mfa.gov.ua/>
5. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень <https://niss.gov.ua/>
6. Сайт ООН – <https://www.un.org/en>
7. Сайт РНБО України – <https://www.rnbo.gov.ua/>
8. Сайт ЮНЕСКО – <https://www.unesco.org/en>
9. Сайт ЄС – https://european-union.europa.eu/contact-eu_uk
10. Сайт Бібліотеки Конгресу США – <https://www.loc.gov/collections/country-studies/?fa=online-format:pdf&sp=2>
11. Офіційний сайт Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара – <https://www.dnu.dp.ua/>
12. Цифровий репозиторій ДНУ імені Олеся Гончара – <https://repository.dnu.dp.ua/>
13. Офіційний сайт наукової бібліотеки ДНУ – <http://library.dsu.dp.ua/>
14. Офіційний сайт Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки – <http://www.libr.dp.ua/>
15. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
16. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва – <https://dif.org.ua/>
17. Електронний журнал «E-International Relations» – <https://www.e-ir.info/category/articles/>
18. Електронна енциклопедія «Британіка» – <https://www.britannica.com/search?query=Multilateraly+Diplomasy>
19. Сайт Офісу Ради Європи в Україні – <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/-/future-diplomats-explored-the-activities-and-opportunities-of-the-council-of-europe-at-the-youth-diplomatic-forum>